

**ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

МОВА І ВЛАДА

підготовки магістра

Луцьк 2025

Силабус освітнього компонента «МОВА І ВЛАДА» підготовки магістра.

Розробник:

Ущина Валентина Антонівна, доктор філологічних наук, професор
кафедри англійської філології

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми



Шелудченко С. Б.

Силабус вибіркового освітнього компонента затверджено на засіданні
кафедри англійської філології (протокол № 1 від 30 серпня 2024 р.).

Силабус освітнього компонента перезатверджено на засіданні кафедри
англійської філології (протокол № 1 від 28 серпня 2025 р.).

Завідувач кафедри

англійської англійської філології



Ущина В. А.

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1 (денна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	01 Освіта / Педагогіка	Вибіркова
		Рік навчання 2
		Семестр 3-й
		Лекції 10 год.
		Практичні (семінарські) 14 год.
		Консультації 8 год.
		Самостійна робота 88 год.
		Форма контролю: залік
Кількість годин/кредитів 120 год. / 4 кредити	014.021 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література)	
	Середня освіта. Англійська мова та зарубіжна література	
ІНДЗ: експеримент та академічне есе	Магістр	
Мова навчання		Англійська

Таблиця 1а (заочна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Заочна форма навчання	01 Освіта / Педагогіка	Вибіркова
		Рік навчання 2
		Семестр 3-й
		Лекції 4 год.
		Практичні (семінарські) 6 год.
		Консультації 14 год.
		Самостійна робота 96 год.
		Форма контролю: залік
Кількість годин/кредитів 120 год. / 4 кредити	014.021 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література)	
	Середня освіта. Англійська мова та зарубіжна література	
ІНДЗ: експеримент та академічне есе	Магістр	
Мова навчання		Англійська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові	Ущина Валентина Антонівна
Науковий ступінь	доктор філологічних наук
Вчене звання	професор кафедри англійської філології
Посада	Завідувач
Контактна інформація	м.т. (050)1335905; vushchyna@vnu.edu.ua, uval@ukr.net
Дні занять	http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700

	Очні консультації: в день проведення лекцій / семінарських занять (за попередньою домовленістю). Усі запитання можна надсилати на електронні скриньки, зазначені в силабусі.
--	--

III. Опис освітнього компонента

Анотація курсу: Курс «Мова і влада» розкриває роль і значення мови у продукуванні, підтриманні та зміні владних стосунків у суспільстві. Здобувачі освіти (далі – ЗО) дізнаються про особливості взаємозв'язків між мовою та владою на різних рівнях соціальної інтеракції – від асиметрії безпосередніх мовленнєвих контактів у мікро-соціальних групах до нерівного доступу до медіа-ресурсів та інших засобів соціального впливу у макро-соціальних комунікативних умовах. ЗО здобувають навички розпізнавати приховані ідеологічні установки у мовленнєвій поведінці користувачів мови, виявляти вплив мови на процеси домінування одних індивідів або груп (націй, рас, гендерів) над іншими, аналізувати мовні засоби маніпулювання задля досягнення влади і домінантності; ідентифікувати вербальні та невербальні сигнали нерівності та використовувати їх на свою користь; здійснювати систематизовані процедури критичного аналізу будь-якого дискурсу (як інституційного, так і побутового).

Засвоєння навчального курсу передбачає формування у ЗО належного теоретико-методологічного кругозору для майбутньої професійної роботи та практичної реалізації власних дослідницьких інтересів. Відтак реалізується зв'язок завдань з кваліфікаційною характеристикою, що засвідчується зазначеними у навчальній програмі практичними вміннями ЗО.

Передумови до вивчення або вибору освітнього компонента (пререквізити):

Знати

- володіти англійською мовою на рівні не нижче C1
- чинні напрямки сучасної лінгвістики
- співвідношення літературної мови і її нелітературних форм
- основні методи лінгвістичних досліджень

Вміти

- користуватися термінологією лінгвістики
- аналізувати мовні засоби у текстах різних стилів та реєстрів
- виявляти вплив таких соціолінгвістичних маркерів комунікації як гендер, вік, форми звертання
- проводити аналіз комунікативної ситуації

Володіти елементарними навичками

- використання термінології лінгвістики та суміжних наук
- вирізняти чинники, що впливають на соціальну диференціацію мов

- розуміти вплив соціальних і психологічних на мовленнєву поведінку учасників комунікації

Таблиця 2 (Денна форма)

IV. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Інд.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Language and Power. Theory and Practice							
Тема 1 Language as one of the most powerful forces in human culture. Structures of language and structures of power. Social theories of power. Linguistic approaches to studying power. Power and Dominance. Language of power and power of language	31	4	3		22	2	ДС + ДБ + РК / 5
Тема 2. <i>The Persuasive use of language in advertising and politics</i> Language as a tool of forming people's beliefs, values and ideologies. Worldview and language. Argumentative ploys and fallacies. Standards of critical thinking as a powerful source of human mind. Unequal access to public discourse as unequal access to power resources	29	2	3		22	2	ДС + ДБ + РК / 5
Разом за модулем 1	60	6	6		44	4	20
Змістовий модуль 2. Language, Power and Social Relations							
Тема 3. <i>Language and Interaction in Institutional Discourse.</i> Linguistic inequality in medical discourse. Language and power relations in academic communication. Power and dominance in job interviews. Language and inequality of immigrant services	30	2	4		22	2	ДС + ДБ + РК / 5
Тема 4. <i>Ethnic, racial, and gender inequality</i> Language as human rights	30	2	4		22	2	ДС + ДБ + РК / 5

issue. The cultural and economic dominance of certain languages. Diglossia and linguistic inequality. Endangered languages. Language death. Gender and linguistic inequality. White supremacism. Power of masculinity and hetero-normativity.							
Разом за модулем 2	60	4	8		44	4	20
Види підсумкових робіт							Бал
Експериментальне дослідницьке завдання							Т / 30
Підсумкова контрольна робота							Т / 30
Усього	120	10	14		88	8	100

Таблиця 2а (заочна форма)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Інд.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Language and Power. Theory and Practice							
Тема 1 Language as one of the most powerful forces in human culture. Structures of language and structures of power. Social theories of power. Linguistic approaches to studying power. Power and Dominance. Language of power and power of language	29	1	1		24	3	ДС + ДБ + РК / 5
Тема 2. <i>The Persuasive use of language in advertising and politics</i> Language as a tool of forming people's beliefs, values and ideologies. Worldview and language. Argumentative ploys and fallacies. Standards of critical thinking as a powerful source of human mind. Unequal access to public discourse as unequal access to power resources	31	1	2		24	4	ДС + ДБ + РК / 5
Разом за модулем 1	60	2	3		48	7	20
Змістовий модуль 2. Language, Power and Social Relations							
Тема 3. <i>Language and Interaction in Institutional Discourse.</i>	30	1	2		24	3	ДС + ДБ + РК / 5

Linguistic inequality in medical discourse. Language and power relations in academic communication. Power and dominance in job interviews. Language and inequality of immigrant services							
Тема 4. <i>Ethnic, racial, and gender inequality</i> Language as human rights issue. The cultural and economic dominance of certain languages. Diglossia and linguistic inequality. Endangered languages. Language death. Gender and linguistic inequality. White supremacism. Power of masculinity and heteronormativity.	30	1	1		24	4	ДС + ДБ + РК / 5
Разом за модулем 2	60	2	3		48	7	20
Види підсумкових робіт							Бал
Експериментальне дослідницьке завдання							Т / 30
Підсумкова контрольна робота							Т / 30
Усього	120	4	6		96	14	100

* Методи контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, тощо.

Правила для ЗО:

Учасник освітнього процесу має дотримуватися навчальної етики, толерантно ставитися до всіх учасників процесу навчання, дотримуватися часових меж та лімітів навчального процесу.

У разі відсутності з поважної причини на лекційному занятті ЗО представляє конспект теми, яку вивчали на пропущеному занятті. За відсутності на практичному занятті знання ЗО оцінюють за результатами усного опитування по темі, що, зокрема, визначає рівень володіння тематичними термінами та ключовими поняттями. Доскладання тем, під час вивчення яких ЗО був відсутній на заняттях, повинно відбутися до написання відповідної контрольної роботи (тесту).

Якщо ЗО хоче покращити підсумковий бал за аудиторну роботу, пропонується підготовка та захист презентації на одну із запропонованих тем (на вибір), або написання тез. У разі відсутності ЗО на занятті з поважної причини, ЗО має право написати тест, контрольну роботу чи есе в позаурочний час, а також підготувати презентацію за темою, що вивчалася на занятті.

Здобувачам освіти можуть бути зараховані **результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній**

освіті (професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування). Процес зарахування врегульований [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки](#). Згідно зі встановленим порядком можуть бути визнані результати навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають одному заліковому модулю в цілому (але не більше 6 кредитів за навчальний рік), або окремому змістовому модулю, темі (темам), які передбачені силабусом.

Політика щодо академічної доброчесності. Учасники освітнього процесу повинні керуватися правилами, визначеними законом, дотримуватися вимог щодо проходження виробничої перекладацької практики, професійної етики та академічної доброчесності. Студенти-практиканти повинні дотримуватися часових меж та лімітів навчального процесу, толерантно ставитися до професорсько-викладацького складу та інших здобувачів освіти.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання завдань поточного та підсумкового контролю (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Із загальними засадами, цінностями, принципами та правилами етичної поведінки учасників освітнього процесу, якими вони повинні керуватися у своїй діяльності, можна ознайомитися у [Кодексі академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

У разі отримання незадовільної оцінки під час складання заліку здобувачум освіти надається можливість повторного складання заліку в терміни, визначені розкладом залікової сесії, за умови доопрацювання звіту й індивідуального завдання.

V. Політика оцінювання

Політика викладача щодо ЗО. При вивченні освітнього компонента «Мова і влада» здобувач освіти виконує завдання згідно з навчальним планом та у відповідності до програми силабусу, що включають відвідування лекцій, опрацювання інформаційних джерел та літератури, підготовку до практичних занять (аналіз теоретичних відомостей, опрацювання конспекту лекції, володіння термінологічним словником освітнього компонента, підготовку відповідей згідно плану практичних занять, доповнення та коментарі відповідей інших здобувачів освіти, підготовку презентацій).

Освітній процес та контроль його результатів здійснюється згідно з [Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

За наявності об'єктивних причин, наприклад, в умовах карантинних обмежень або ж хвороби здобувача (чи здобувача з особливими освітніми потребами), працевлаштування, міжнародного стажування, за умови певних сімейних обставин тощо, здобувач може оформити індивідуальний план, і навчання у такому випадку відбувається за погодженим графіком з використанням технологій дистанційного навчання відповідно до [Положення про організацію освітнього процесу здобувачів освіти за індивідуальним графіком навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки](#).

За умови виникнення конфліктних ситуацій, здобувач освіти та викладач керуються [Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки](#), пункт 5 «Врегулювання конфліктів у навчальному процесі».

Для оцінювання знань ЗО використовують поточний та підсумковий контроль. Поточним контролем передбачені відповіді на практичних заняттях, що має на меті перевірку рівня знань, присутність на лекціях, роботу в малих групах, наявність конспекту та виконання науково-дослідних пошукових (самостійних) завдань. Кількість балів, які здобувач освіти може отримати за кожне практичне заняття, зазначена у Таблиці 2.

Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач освіти за усі змістові модулі (ЗМ) становить 40 балів.

За умови додаткової наукової активності здобувача освіти та відповідно до рішення кафедри англійської філології, здобувачу освіти можуть бути нараховані **додаткові бали**:

5 балів - за результативну участь у студентській проблемній групі, публікацію тез, участь у II етапі всеукраїнської студентської олімпіади.

10 балів - публікація статті, призове місце на II етапі всеукраїнської студентської олімпіади або конкурсу наукових робіт.

15 балів - за призове місце на I етапі всеукраїнської студентської олімпіади або конкурсі наукових робіт.

Форми та критерії оцінювання здобувачів освіти:

Поточний контроль:

- усне фронтальне чи вибіркове індивідуальне опитування, проблемні дебати, дискусії;
- заслуховування індивідуальних чи групових презентацій за визначеною тематикою;
- виконання експериментальних завдань;
- написання контрольної роботи.

Шкала відповідності оцінок

№	Види навчальної діяльності	Бали	Критерії оцінювання
1.	Аудиторна робота	5	Систематизована, творча, логічно побудована відповідь з елементами інновації; завдання виконані за інноваційним рівнем складності
		4	Продуктивна, але недостатньо вичерпна відповідь; завдання виконані за стандартним рівнем складності, можливі незначні помилки
		3	Репродуктивна відповідь; завдання виконані за репродуктивним видом складності, містять помилки
		2	Фрагментарна, не аргументована відповідь; завдання не виконані у відповідності з вимогами, допущені множинні помилки
		0	Непідготовленість до заняття; невиконання завдань
		0	Відсутність на занятті
2.	Позааудиторна (самостійна) робота	5	Інноваційний підхід до самостійно виконаних завдань, здатність до критико-аналітичного осмислення актуальних проблем соціолінгвістики, загальна філологічна та мовна компетентність
		4	Творче і самостійне виконання завдань, якісне володіння програмним матеріалом та його доцільне використання у виконанні завдань.
		3	Виконання самостійних завдань за репродуктивним видом складності за суттєвої допомоги з боку викладача.
		2	Неглибоке, фрагментарне виконання завдань.
		0	Невиконання завдань.
3.	Експериментальне дослідницьке завдання Контрольна робота	5	Творчий підхід до виконання індивідуальних дослідницьких завдань, повне розкриття теоретичної проблеми, креативність в інтерпретації мовного матеріалу; У контрольній роботі 1-2 незначних помилки щодо змісту або форми
		4	Загалом правильне виконання індивідуальних дослідницьких завдань, але неповне розкриття теоретичної проблеми, стереотипність в інтерпретації мовного матеріалу, У контрольній роботі 3–4 незначних помилки щодо змісту або форми
		3	Індивідуальне дослідницьке завдання виконане несистематизовано, неаргументовано; неповне розкриття теоретичної проблеми, недостатньо повна інтерпретація мовного матеріалу У контрольній роботі 5–6 помилок щодо змісту або форми
		2	Індивідуальне дослідницьке завдання виконане невірно;

			неправильне трактування теоретичної проблеми, неправильна інтерпретація мовного матеріалу, У контрольній роботі 7 і більше помилок щодо змісту або форми
		0	Невиконане індивідуальне дослідницьке завдання Відсутність на контрольній роботі

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового балу за роботу протягом семестру (40 балів) і балів за індивідуальне дослідницьке завдання (30) і контрольну роботу (30)

Залік

Вибірковий освітній компонент передбачає складання усного заліку під час ліквідації академічної заборгованості згідно із наведеним нижче переліком питань:

1. Structures of language and structures of power.
2. Social theories of power. Linguistic approaches to studying power. Power and Dominance.
3. Language of power and power of language
4. The Persuasive use of language in advertising and politics
5. Language as a tool of forming people's beliefs, values and ideologies. Worldview and language.
6. Argumentative ploys and fallacies.
7. Standards of critical thinking as a powerful source of human mind.
8. Unequal access to public discourse as unequal access to power resources
9. Language and Interaction in Institutional Discourse.
10. Linguistic inequality in medical discourse.
11. Language and power relations in academic communication. Power and dominance in job interviews.
12. Language and inequality of immigrant services
13. Ethnic, racial, and gender inequality
14. Language as human rights issue.
15. The cultural and economic dominance of certain languages.
16. Diglossia and linguistic inequality.
17. Endangered languages. Language death.
18. Gender and linguistic inequality.
19. White supremacism.
20. Power of masculinity and hetero-normativity.

Критерії оцінювання на заліку:

зараховано — повна, змістовна відповідь на питання заліку в адекватному мовленнєвому оформленні; глибокий, самостійний аналіз фрагменту усного автентичного мовлення з опорою на методики і техніки аналізу, передбачені цим курсом за вибором;

незараховано – неповна, поверхнева відповідь на питання заліку (або її відсутність) зі значною кількістю мовних помилок; поверхневий аналіз фрагменту усного автентичного мовлення без опори на методики і техніки аналізу, передбачені цим курсом за вибором;

Відмітка про залік у національній шкалі («зараховано», «не зараховано») та оцінка в шкалі ЄКТС виставляється на підставі семестрового рейтингового бала здобувача освіти за дисципліну таким чином:

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
0–59	Незараховано (необхідне перескладання)

ЗО, які мають семестровий рейтинговий бал з освітнього компонента 60 і вище, отримують відмітку про залік «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС.

ЗО, які мають семестровий рейтинговий бал з освітнього компонента 59 і нижче, складають залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості, як правило, 100.

У день складання заліку за основною сесією заборонено проводити додаткові опитування здобувача освіти, а також здобувач освіти не має права доздавати будь-який вид робіт, передбачений силабусом освітнього компоненту.

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Baudinette, T. Constructing identities on a Japanese gay dating site. *Journal of Language and Sexuality*. 6:2. 2017. P. 232-260.
2. Chambers, J. K. *Sociolinguistic Theory: Linguistic Variation and Its Social Significance*. Malden: Wiley Blackwell, 2009. 332 p.
3. Dijk, van. T.A. *Discourse and Power*, 2008. London: Palgrave, 320 p.
4. Eckert P. The limits of meaning: Social indexicality, variation, and the cline of interiority. *Language*. Vol 95, No 4, 2019. P. 751-776.
5. Fairclough, Norman. *Language and power*. London: Longman, 1989. 248 p.

6. Kiesling, S.F. Language, Gender, and Sexuality. Routledge; 1st edition. 2019. Mooney, A., and Evans, B. 2014.
7. Mooney, Annabelle. Language, Society & Power: An Introduction (4th Ed.). NY: Routledge. 2018.
8. Seals, Corinne A. Choosing a Mother Tongue: The Politics of Language and Identity in Ukraine. Bristol: Multilingual Matters, 2019, 213 p.
9. Thornborrow, Johanna. Power Talk. Language and Interaction in Institutional Discourse, London: Longman, 2002. 145 p.
10. Wardhaugh, Ronald. An Introduction to Sociolinguistics. 2006. URL: http://home.lu.lv/~pva/Sociolingvistika/1006648_82038_wardhaugh_r_an_introduction_to_sociolinguistics.pdf
11. Watts, Richard J. Politeness. Cambridge University Press, 2003. 318 p.